بسم الله الرحمن الرحيم

په تراویحو کې ختم او د ختم دعاء

د مسلمانانو په ټولنو کې د پخوا راهیسې د رمضان په میاشت کې په تراویحو لمونځ کې د قران کریم ختمونه کیږي ، ځینې یې په یوه اونۍ کې ختم کوي ، ځینې یې په لسو ورځو کې او ځینې یې په دري یا څلورو کې ، څوک یې په زیاتو کې کوي او څوک یې په کمو کې ، او بیا لا ځینې قاریان صاحبان داسې قراءت کوي چې یوه کلمه د بلې څخه نه جدا کوي او اوریدونکي یې هیڅ تمیز نشي کولای چې قاری صاحب څه وویل او په کوم سورت کې روان دی ؟ او ځینې قاریان صاحبان خو لا داسې وي چې جوماتونه یې د مخکې نه په ټیکه نیولي وي ، چا یو جومات په ټیکه نیولی وي ، چا دوه ، چا درې ، او د مخکې نه یې ورسره خبره کړې وي چې ما له به دومره اړه راکوی ، او قاری صیب ته هم د مخکې نه د خپل دخل معلومات وي چې رمضان میاشت کې زما څومره امدن دی ،

او بیا په تراویحو لمونځ کې د سنت طریقې د قراءت لحاظ نه ساتل کیږي خو مقصد پکې صرف ختم کول او مزدوري ترلاسه کول او په ډیرو جوماتونو د ختم دپاره ګرځیدل وي ، او بیا د ختم په شپه غټ غټ پروګرامونه نیول شوی وي ، د خوراک څښاک توکی ډیر لیدل کیږی او په لوډ سپیکرو د هغې د پاره په مختلفو جوماتونو کې اعلانونه کیږی او د عرس او واده شپه یې تر جوړه کړی وي .

نو پدې کې شک نشته چې داسې ختمونه کول هیڅ شرعي حیثیت نلري او ثواب پرې نه حاصلیږی ، دا نه د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت دی ، او نه د صحابه کرامونه ثابت دی ، بلکې په دغسې ختمونو او دغسې زر زر په تیزئ سره لوستلو د قران کریم توهین دی چه مقصد صرف ختم وي او تدبراو تفکر پکې نه وي ، او لا قاریان صاحبان د عوامو لخوا د ریشخند سبب هم وګرځی او خلک ورپورې ټوکې او مسخرې کوی .

او په دې ټولو کې زمونږ د سلفیانو په ټولنه کې ختم لا په ښه شکل کیږي چې په یوه شپه کې صرف یوه سپاره ویل کیږي او ښه په ارام او ترتیل سره لوستل کیږي ، مګر په اخر کې د ختم په شپه بیا هم داسې جمع او جوش وی چې په بله شپه نه وي ، او خلک کوښښ کوي چې په دعاء کې شریک شي ، او په دعاء باندې ځانګړی اهتمام وي ، او د لیرې لیرې ځایونو څخه خلک راغلي وي ، او هر جومات کې چې ختم وي په هغې ته ځان رسوي .

مګر د شریعت د لحاظه دغه عمل هم د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او نه د صحابه کرامو څخه ثابت دی ، بلکه دغسې عمل ډیر وروسته په مسلمانانو کې رائج شویدی ، صحابه کرامو په ختم هیڅ اهتمام نه ؤ ، بلکه په اوږدو ترایحو به یې تمرکز کاوه چې اوږدې اوږدې تراویح وکړي او ډیر قران کریم پکې ولولي او دغه یې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه زده کړی ؤ .

او چې ختم ترې ثابت نه دی نو د ختم دعاء ترې هم ثابته نده او په هغې باندې اهتمام ترې هم ندی راغلی .

يواځې د انس رضی الله عن[illegible] دي چې [illegible] ختم په [illegible] به یې وکړه . خو دا د لمونځ نه [illegible] لمونځ کې نه [illegible] په لمونځ کې [illegible] که ځینو علماءو ورته مستحب ویلی دي خو مرفوع حدیثواو د صحابه کرامو په اثارو کې نشته .

نو که په تراویحو کې هیڅ ختم ونکړي نو هیڅ پروا نه کوي ، صرف کوښښ به وکړي چې تراویحو کې اوږد قراءت ووایي ، او که چا ختم وکړ او د ختم دعاء یې ونکړه نو هم هیڅ پروا نه کوي او لا شیخ ابن عثیمین رحمه الله وایي چې پریښودل یې غوره دي .

نو د ختم په دعاء غټ اهتمام کول او هغه لپاره اعلانونه کول او یو بل ته ټلیفونونه کول او هلته خوراکي توکي راوړل او جمع جوش ، بنډار او واده ترې جوړول سنت عمل ندی .

مقاله لیکونکی : فضیلة الشیخ عتیق الله حنیف

تاریخ : 28 / رمضان / 1443

Ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library